

بشنجی سنه ۰ بدنجی چلد

پازار ایرتسی فی ۱۸ شوال ۱۳۳۰

وفی ۱۷ ایلول ۱۳۲۸ سنه

|| جمعیت علمیہ اسلامیہ نک ناشر افکاریدر ||

مدیر مسئول	سر محرر :	صاحب امتیاز :
مکتب قضاء معلم نندن	فاتح مجیز درس عامل نندن	فاتح مجیز درس عامل نندن
کلیسی	توقادلی	نصوح افندی زاده
منیر	مصطفی صبری	مصطفی عاصم

مندرجات

مصطفی عاصم	قرده کی یوری	محمد توفیق	بر تفسیر
عبدالله	مبايعات آرایه قارشوسهل الحصول بر تدیر	م عاطف	مدنیت شرعیہ
م . ت	بی قلمش برجھان قارشوسنده	احمد شیرانی	سراز شرعیہ دن یمین بالاله
ابراھیم	دارالمعلمین مدیر لکنه	م . عاطف	راسم افندی ایچون حکومتدن بررجا
طاهر المولوی	تاریخ اسلام		

اعلان

نسخه سی ۱ غروش

آبوه اخرنی (بوسته احربه برابردر)

ممالك اجنبیه ایچون :
۱۳,۰۰ فرانق
۶,۵۰

استانبول وولایات ایچون :
بر سنه لکی ۵۰ غروش
آلتی ایلفی ۲۵ »

درج اولنیمان اوراق اعاده ایدلمر

قارئلر مره

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندینی نظرا اعتباره آلتهرق رعایتیز لکده بولنلمامسی رجا اولنور .

مطبوعه [توسیع طباعت] باب عالی قارشوسنده عدلیه خانی نومرو ۱۹

برقاج سنہ محانا تدریس ایتھکہ برابر ایچی بوز الی غروش
معاشلہ اجازت و بربر لر دی .

راسم افندی در سماعق مسلک نہ دخالت ایتھکن اعتباراً
اولاد در سماعلک فقہ و ضرورندن قورلتی ایچون اوغراشمقہ
قیولدی . استدعال ، تلغرافلر و دھا بشقہ واسطہلر ایلہ
در سماع افندیلرک مغدوریتلری عبدالحمیدہ ایشتمد بر مکہ
اوغراشدی . مقاماتی و بالخاصہ سرائی تعجیز ایده ایده ال
نہایت عبدالحمیدک نظر دقتی جلب ایدهرک عموما در سماعلرہ
اولایوزر ، و تکرار اوغراشاق نتیجہ سی اولارق ہیچ معاشی
اولیانلرہ ایکیشر بوز غروش معاش تخصیص و معاشلی
اولانلرہ ده بمقدار ضم ایتمد مکہ موفق اولدی .

ثانیاً - دارالفنون و دارالمعلمیندن نشأت ایدن افندیلرک
معارف صالونلرنده مغدور اولرق کزدکاری کورنجه
ینہ حیت و غیرتی طوتہرق بودقمہده بونلری مغدوریتدن
قورتارمق فکرنہ دوشدی . بمقصدہ وصلت ایچون دخی
برجوق واسطہلرہ مراجعت ایتمدی . الک نہایہ شمدی
مظہر عفو عالی بیوریلان اووقتک معارف ناظرینک ظامنہ
اوغرایہرق خیلی زمان بکراغا بلوکنده موقوف قالدقد .
نصوکرہ مملکتنہ نفی اولندی .

ایشتمہ راسم افندی بو مسلک و مشربده بر آدمدر .
حالبوکہ شوملیکتندہ ظلم و دینسزلک میدان ویرناماک ایچون
بو یلہ بک چوق ذوات عالیہنک وجودینہ بک احتیاج قطعی
واردر .

راسم افندیکن اتوز برمارت وقعہ سیلہده علاقہ سی
یوقدر . چونکہ نہ آنک مرتبی ، نہ مسببی و نہ دہ مشوقدر .
بلکہ بووقعہ ایضوفہ میدانندہ وجودہ کلدکد نصکرہ
راسم افندی اندن خبردار اولہ بیلمشدر .

شو قدر وارکہ عسکرل قیامی ظلم و دینسزلک قارشو
برقیام تلقی ایلمکیندن کندنجه اساساً مسلک ایدتمش اولدینی
ظلم و دینسزلک مدافعہ ایتک و ظلمہنی دوریمک فکریلہ
عسکرہ مقارنت ایدیورمشدر . یوقسہ ارتجاع و منفعت

حسیہ الذہ ایتھک فکری آندہ اصلا مقصور دکلدر .
دیک ایشتمکہ راسم افندی دائماً دین جلیل اسلامک ،
ملت و وطنک ترقی و تعالیسی و منفعت عمومہنک تأمین
ایچون چالیشور برذا تدر . شمدی یہ قدر آنک اوزرنده
ملتک ذرہ قدر حق یوقدر .

بناءً علیہ کرک دور استبدادده و کرک دور مشروعتیہ
ملتک قانی ، ایلمکنی امن و بر جوق کیمسہلرک محوینہ
واجزای وطنک اعدا ایاقلری اتندہ جیکلاتنہ سبب
اولانلردن برقمسی مظہر عفو عالی اولدینی و دیگر برقمسینک
ده اصلاً نجه عدالتہ تسلیم اولونیوب سربست بر اقدقلری
حالدہ حقوق ملتدن اوزرنده بر بارلک حق بولنیان راسم
افندیکن عفو عالی یہ مظہر اولہ ممسی نہ عدالت و حقانیتہ
یا قیشیر و نہ دہ حکومت حاضرہنک بو یوکلیکی ایلہ متناسب
اولور شیلردن دکلدر .

دیک اولیورکہ راسم افندی کئی بیچارہنک الآن
محبس کوشہلرنده ایکلہ می مجرد بی کس اولسنندن ایلرو
کلندہدر . حالبوکہ اساساً عدالت بی کس و مغدور کیمسہ
لرک مغدوریتلری دفع و حقوقلری اعادہ ایچون مشروع
قیلنمشدر انشا اللہ یقین زماندہ راسم افندیکن دخی عفو
عالی یہ مظہر اولسنی بو یوک و عدالت پرور حکومتدن رجا
ایدرز .

فاتح در سماعلرندن
اسکلبلی محمد عاطف

قرہده کی یورری ؟

ترجوانجاة ولم تسلك مسالكها

ان السفينة لتجری علی الییس

دنیاکن صلاحی بالخاصہ حکومت اسلامیہنک تعالیسی
وامورینک انتظام و سلامتی الی اساسہ وابستہدر ، برنجیسی
اتباع اولنہ حق دین حق و اودینہ نصرت ، ایکنجیسی
سلطان قاهر . اونجیسی عدل شامل ، دردنجیسی امن

زمین شوره سنبل برنیارد : درونخم عمل ضایع مکردان
 بیتک مضمونی در خاطر ایدرک سکوتی اختیار ایدردم
 شمعی ایسه (له الحمد) ذمام ادارتی اله آلا ن اولیاء امور
 شوملکتک احوال روحیه وحسیات دینیله رینه واقف اولان
 رجال ممتاز مزدن بولندقلری جهته ، دینامضر و احوال
 روحیه مملکتجهده مسنکره اولان بعض نامشر و عدوتلر
 اعلانلر خصوصده نظردقلری جلبه اجتناب ایدیورم .
 مذکور جریدهنک « فوق العاده بر قونفراس »
 سرلوحه ای علاننده کوندوز قاندلر کیجه ارککلر شهزاده
 باشندهشرق تیاتر وسنه دعوت اولتیور ، اوت بن قونفراسک
 لزومنه قائل اولغله و قونفرانس ویرن ذوات کر مهده
 حرمتک بقاسیله برابر مملکتک تیاترولر حقندهکی احوال
 روحیه سی نقطه نظرندن دی به بیلمکه ، تنور افکار ایچون
 ویربله جک قونفراسلر ارککلره بیله سیاسی قلوبلر دوزملی
 قاندلر ایسه بویه بر دعوتی قطعیا تجویز ایدم و ایدنلر ده
 تأسف ایدرم .

چونکه سعادت دنیویه و اخرویه مزی کافل اولان
 دین مبعلمز عبادت و طاعات ایچون جوامع شریفیه
 بیله دعوت و اجتماعدن نهی ایدیورم ، بنم بیلدیکم مختار
 و مفتی به اولان فی زماننا قاندلر کنج اولسون اختیار
 اولسون نماز قیلمق ایچون جوامع شریفیه کیده مزلر .
 ضرورت اولدقجه خانلری داخلنده غایتله مستوره
 اولدق نمازلری ادا ایدلر .

صاحب کافی دیورکه نماز ایچون قاندلرک جامع شریفه
 کیتلری جائز اوله مینجه وعظ و نصیحت دیکلمک ایچون
 باخصوص علما کسوسنه بروشم بعض جهلهنک مجلس
 وعظنده بولملری بطریق الاولی جائز دکلدلر .

شو حالده قاندلرک دینا و اقتصاداً مضرتی بدیهی
 اولان مواضع نهجه دعوت و اجتماعلرینک جائز اولوب
 اولیه جفتی علنا صوریورم ، بنم بیلدیکم کبی دکلسه علماء

عام ، بشنجیسی خصب دائم ، التنجیسی امل فسیح ،
 « دین » رؤف بالعباد اولان واجب الوجودک انسانلره
 لطف واحسان بیوردینی اک قوتلی واک متین بر اساسدرکه
 دنیانک صلاح و استقامتی و انتظام عالمک محور لایقنده جریان
 ایده بیلمسی انجق او سایهده تأمین اولنه بیلمر ، آنکجو .
 ندرکه خلاق ذوالجلال انسانلری عقلا اولهرق خالق و ایجاد
 ایده لیدنبری تکالیف شرعیه و اعتقادات دینیهدن خالی
 ومهمل برافدی برافسه ایدی انسانلر یکدیگرینک اوزرینه
 تغلب و یکدیگرینک اموالی نهب غار و قانلری آقیدرلر
 ایدی . انسانته لایق یاشایشله یاشایامز حیوانات وحشیه
 کبی اصرار حیات ایدرلردی ،

بناءً علیه دین اک مقدس برودیه الله در قطعیا هیچ
 برشیته فدا اولماز وهر شی آنکجون فدا اولتیور .
 حتی اک قیمتی حیات بیله انک اوغرینه فدا اولتیور
 اولغسی لازمدر ،

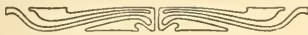
« مثل شریعتی کتیل سفینه نوح علیه السلام من رکها
 نجا ومن اعرض عنها فغوى » حدیث شریفی مضمونجه
 شریعت غرای محمدینک احکامنه رعایت ایتدکجه مملکتک
 تعالی و ترقی و انتظام و سلامتی اوماق آختردهده نعم الهیه
 وصلتی تمی ایتک بیوک برغفلت ده طوغریسی جتندر ،
 چونکه مسلمان عنوانی التنده یاشایان قوللرینه جناب
 حقک نصرتی و آنلره ازهر جهت معاونتی آنلرک بدیهه الله
 اولان دین جلیل حقنه نصرته یعنی اوامر الهیه امتثال
 نواهیدن اجتناب ایتلرینه معاقدلر .

بوابده برحقق براهین نقلیه و عقلیه اولدینندن نقدر
 اظناب اولسه انشی قلیل اوله جفتی جهته حسب الدیانیه
 شوسطرلری یازمغه مجبور ایدن مقصد اقدام جریده محترمه سنک
 ۱۱ ایلول ۱۳۰۰ نومرولی نسخه سنده کوردیکم بر اعلان
 دعوت ، کرچه اتحاد و ترقی حکومتی زماننده بوکبی اعلانلره
 چوق تصادف ایتش ایدیسه مده ، سعدی مرحومک ،

کے ملکتمزد کے بحرانک - اسباب ظاہرہ زائلہ سی معلوم
ایسہدہ - سبب حقیقی (ان الله لا يغير ما بقوم) فرمان
جلیلہ استنادا دیہ بیلر مکہ ایجابات دینیہ مخصوصندہ کی
مبالا تسمزلعمزدور اللہ عشقنہ انصاف ایدلم حال حاضر غیزی
نظر اعتبارہ آلہم آلہم مدہ مبتلا اولدیفتم سفاہتلم نہایت
ویرم دینمزہ اہتمام ایدلم راہ سلامتی طوالم یوخسہ بوکیدیشلہ
بوکی ساحل سلامتہ جیقہ من ومن الله التوفيق ،

صاری شعبانی

مصطفیٰ عاصم

مباحثات آرایہ قارشو سہل الحصول برتدیر

معلوم اولدینی وجہ ایلہ بعض شیلر بر جوق نقاط
نظردن تدقیق اولنہ بیلور . مثلاً بزده مشروطیت بدایت
انقلابدینیری ہرکس طرفندن برکونا تعریف ایدیلہرک آکا
کورہ ترتیب عوامل وتشکیل مسائل ایدلمشد . اجرام
علویہدن ہر اوتوزویا یکر می طقوزکوندہ بردلو کوردیکمز
فجر حد ذاتسدہ غیر متغیر ایکن اختلاف منظر ایلہ نصلکہ
اشکال عجیبہ وھیئات غریبہدن کوزیکورسہ غنچہ ازہار
عدالت و خورشید انوار صباحت اولان مشروطیت
مشروعہ مزدن عینیلہ ہر راصدک صورت تصدینہ کورہ
تصور کیفیت ترقیہ کورہ تکلیف ایندی ایشتہ بندہ بوبند
اعظمک محیط عثمانیزدہ کی آوان طلوعنی متعاقب معروض
قالدینی حال انکسافدن تخلصہ سمت رأسہ طوغرو آز
بر ارتقاعہ میل ایستدیک شواہچندہ بولندفتم زماندہ کشف
ایدہ بیلدیکم وقایعہ معکس اولہیلین احصائیات یعنی فن
استاتستیکہ کورہ تعریف ایتمک ایستورم لکن اولاً شوراسی
معلوم اولمایدکہ ہر فن جہت وحدت عرضیہ یعنی تعقیب ایستدیک
مطلب وغایہ اعتباریلہ تعریف ایدیلدیک کی بردہ جہت
وحسدت ذاتیہ یعنی اوفنی میدانہ کثیرنہ مسائل مباحث

اسلامیہ بالخاصہ - محترم مراد بک حضرت تارنک تعبیر نجہ -
شریعت غرای محمدینک مدعی عمومیتی موقعدہ بولنان
شیخ الاسلام افندی حضرت لری بنی وسم فکر مدہ اولان
افراد مسلمینی واضح بر بیاننامہ ایلہ قطعین بیورسورلر .
زیرا بویلہ دعوتلر واعلانلر حسیات دینیہ ہمالک اولان افراد
اھالی پندہ بک زیادہ سوء تأثیر اقعایدیور ، ایدر اولدینی دہ
یوسنہ رمضان شریفدہ معروض قالدیغ بر سؤال ایلہ تأیید
ایدہم ، بر کون درسدہ قادنلر حقندہ بعض مسائل دینیہ
سویلدیم . درس ختام بولنچہ اوطمہ کیتدم اھالیدن بری
یاتمہ کلدی . خواجہ افندی عفو ایدرسکن بر شی سؤال
ایدہ حکم دیدی بیوریکز دیدم ؛ حاشا احکام شرعیہ
کویلہ می منحصر در . قصہ لر دہ شمولی وارمیدر بزم
بیایدیکمز ہر مسلمان احکام شرعیہ ایلہ مکلف در کلدی ؟

بندہ البتہ اویلہ در جوابی ورنجہ اوصالیت دینیہ
مالک اولان چفتجی عموچہ بیوردیکہ مادامکہ بویلہ در .
ولہ الحمد حکومتزدہ حکومت اسلامیہ در ، نیچون غز تہ لر دہ
ہر کون کوریلان واعلانلری یعنی قادنلری تیارویہ
دعوت اعلانلری حکومت منع ایتدیور دھانچہ فناقلر
اسلام قادنلری خرسنیاں قادنلرندن سربست آچیق
صاحبق دولا شورلر ہر ایستہ دکاری رلرہ کیدیورلر .
یوقسہ منع اولدینی صورتدہ مداخلہ اجنبیہ می دعوت
ایدر دوغریبی بن حکومتک بوکی احوال دن لاقید
ومساحرہ کار حرکت ایتمسہ تأسف ایدرم دیمسہ قارشو ،
اللہ بزی وحکومتی اصلاح ایستون ان شاء اللہ بودفعہ
اتحادہ کوزومزی آچلم حقمرہ صاحب اولہم حسیات
دینیہ ہمالک مقتدر مبعوثلر انتخاب ایدلم مبعوثلریزلہ
حکومتز ال بر لکیلہ بوکی احوالی نظر اعتبارہ آلیرلر
شمڈیک حکومتک مشغولتی چوقدر دیدم ایسہدہ محترم عموچہ
تکرار بیوردیلرکہ حواجہ افندی بز دینمزہ اہتمام ایتمز ایسہک
ھیچ بر زمان حکومت مشاغل داخلہ وخارجیہدن قورتو-
لہ من اولدینی دہ سز سویلہ دیکز ، وبالجملہ عموچہ نک دیدیک